

Predicatie over Genesis 12: 14-20

NAAR EGYPTE

Tekst: Gen. 12: 14 — 20.

En het geschiedde als Abram in Egypte kwam, dat de Egyptenaars deze vrouw zagen dat zij zeer schoon was. Ook zagen haar Farao's Vorsten, en prezen ze bij Farao; en die vrouw werd weggenomen naar Farao's huis. Hij deed Abram goed om harentwil, zodat hij had schapen, en runderen, en ezels, en knechten, en maagden, en ezelinnen, en kemelen.

Maar de Heere plaagde Farao met grote plagen, ook zijn huis, ter oorzaak van Sarai, Abrams huisvrouw. Toen riep Farao Abram, en zeide: Wat is dit dat gij mij gedaan hebt? Waarom hebt gij mij niet te kennen gegeven dat zij uwe huisvrouw is?

Waarom hebt gij gezegd: Zij is mijne zuster, zodat ik ze mij tot ene vrouw zoude genomen hebben? En nu, zie, daar is uwe huisvrouw, neem ze en ga henen. Farao gebod zijn mannen vanwege hem, en zij geleidden hem en zijne huisvrouw en alles wat hij had.

De Heere had, zo lezen wij in Gen. 12: 1, tot Abram gezegd: *Ga gij uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal.* Deze roep Gods is door Abram gehoord, geloofd en gehoorzaamd. Want hij is uitgegaan en getrokken naar het land, dat God hem al gaande aanwees, het land Kanaän. In dit land aangekomen ter hoogte van Sichem, bouwt hij daar de Heere, die zich opnieuw aan hem openbaart, een altaar.

De religie van Abram verschilt van die der Kanaänieten, die toentertijd in dat land woonden. De goden der Kanaänieten leven altijd binnen de sfeer van het zicht- en tastbare. Zulk een god behoefde zich niet te openbaren, want zij zagen hem in plant en dier, in vruchtbaarheid en vrolijkheid. Maar de God van Abram was en is een geheel andere God. Hij was en is een God, die de mens van nature geheel onbekend is, maar Hij openbaart zich. Door die God geroepen en geleid, aan die God opnieuw verbonden door een nieuwe theofanie of Godsopenbaring, bouwt Abram de Heere een altaar, op één van de hoogten buiten Sichem, de cultusplaats der Kanaänieten en richt daar de dienst des Heeren uit. Dan, wanneer blijkt, dat de Kanaänieten daar hem het leven zuur maken, trekt hij met zijn herderstam verder zuidwaarts. Voor een korte tijd slaat hij zijn legerplaats op tussen Ai en Bethel. Maar ook daar moet hij weer vandaan en hij trekt naar het Zuiderland naar de Nègèb, het steppengebied, dat het land Kanaän scheidt van Egypte. Dit is een land, waar de nomadiserende herdersstammen hij voorkeur verkeerden, dat bijzonder vruchtbaar was, wanneer althans de vroege en spade regens niet uitbleven. Maar die bleven hier nu juist uit.

Abram is zo van lieverlede aan de grens van het beloofde land gekomen en nu door een invallende hongersnood, ja zelfs een zeer zware hongersnood, dreigt hij over de grens geschoven te worden. Dat was voor Abram een zeer zware beproeving! Immers de Heere had bij Sichem gezegd: Aan uw zaad zal Ik dit land geven. Vergissing was dus buitengesloten. Nu weigert juist dit land aan Abram, de mensen die bij hem zijn en ook aan de kudden, het nodige voedsel te verschaffen. Gevoelt ge, dat Abram in een moeilijke weg komt, waarin hij althans naar het zicht— en tastbare, vastloopt met de belofte Gods? Dat de Kanaänieten hem liever zagen gaan dan komen, kon hij verstaan. Dat die andere volksstammen hem liever niet zagen, was ook te verstaan. Maar dat de machten der natuur zich nu tegen hem gaan verheffen en een zeer duidelijk neen gaan uitspreken tegen Gods ja, dat valt Abram zwaar. Het wordt nog zwaarder, wanneer wij de natuur losmaken van God. Dat doet de Bijbel nooit en nergens. Hoezeer de wetmatigheid in het leven der natuur aanwezig is, de Bijbel legt altijd een verband tussen God en de droogte, God en de regen, God en de vruchtbaarheid en de onvruchtbaarheid. Abram werkt hier dus niet alleen op de toorn en haat der Kanaänieten, niet alleen dat de natuur een krachtig neen liet horen, maar in de diepste grond Gods eigen hand, die hem uit Kanaän wegdukt.

Wat moest Abram nu geloven? De laatste leiding, n.l. het weer uit Kanaän uitgeleid worden, dan wel het eerste, toen God zeide: Aan uw zaad zal Ik dit land geven? Hartverscheurend is dit voor Abram geweest. Het is wel een zeer donkere weg, waarop hij nu geleid wordt. Toch - Gode zij dank Abram blijft in het geloof staan. Want zo lezen wij in vers tien, hij gaat naar Egypte om daar als vreemdeling te verkeren. Hij is er dus nog niet aan toe, om het land der belofte prijs te geven. O neen. Hij ziet een tijdelijke uitwijkmogelijkheid om in Egypte als vreemdeling te verkeren, maar om straks weer naar Kanaän terug te keren. Abram blijft in het geloof, ook al loopt de weg naar Kanaän eerst over Egypte.

Deze geschiedenis is voor ons rijk aan lering. Immers, wanneer wij een belofte van God krachtdadig in onze ziel ontvangen, met het geloof er bij, lopen wij met de vervulling meestal vast. Want die belofte, die God ons schenkt en persoonlijk toepast, maakt Hij nimmer los van Zichzelf. Welneen, Hij wil er van dag tot dag en van ogenblik tot ogenblik bij zijn. Wanneer God iemand naar de Zuidpool wil, gaat Hij meestal eerst met hem over de Noordpool. Zo gaat de Heere met Abram, alvorens hem definitief in Kanaän te vestigen, eerst naar Egypte. Ach, wat kan dat een strijd in ons leven geven, wanneer de Heere God met ons geheel anders gaat, dan wij denken, dat Hij moet gaan. Dan is het in ons bewustzijn vaak zo, dat Gods beloften uit en voorbij zijn. Dan kunnen wij nergens bij, dan zitten wij in stikdonkere nacht. Maar God laat het heil langs een geheel andere weg komen dan wij vaak verwachten. De Heere leert Zijn volk, dat zij op een geheel nieuwe wijze van genade moeten gaan leven. Het is genade en het blijft genade. Maar de wegen, waarlangs die genade tot ons komt, zijn zo wonderlijk en zo veelvormig, dat het altijd opnieuw verwondering baart. Daarom is de omgang met God voor Zijn volk nooit eentonig en eenkleurig, maar het is altijd rijk, levend en bewogen, ook al gaat deze door donkere tunnels, waarin God al het vorige opzij zet, opdat Hij het volgende zou kunnen schenken.

Wat is het zalig, om door die hand geleid te worden, ook al gaat het langs onbegrepen wegen.

Egypte is een wonderlijk land. Het zou te ver voeren met elkander na te speuren het geheimzinnig verband tussen Israël en Egypte, tussen het land Kanaän en het land Egypte. Wij kunnen het in 't kort zo zeggen, dat Egypte voor Israël altijd is geweest een land om te

schuilen en een land om te huilen! Dat zal Abram ondervinden. Dat zal ook Jacob en zijn nageslacht ondervinden, wanneer zij daarheen gaan om zich te bergen tegen een vreselijke hongersnood. Egypte is een geheimzinnig en rijk land. De altijd vloeiende en overvloeiende Nijl laat steeds vruchtbaarheid achter. Egypte is de voorraadschuur en de korenschuur van het Oosten. Abram gaat daarheen om te schuilen, maar hij zal er niet vandaan komen, of hij heeft er ook gehuild. Hier in Egypte gaat Abram als vreemdeling verkeren.

Maar onderweg, als hij Egypteland nadert, overvalt hem de vrees. Hij overlegt als een echte nomade alle gebeurlijkheden, die hem daar in Egypte kunnen overkomen. Hij is maar al te goed op de hoogte met de gewoonte van die tijd, in het bijzonder met de gewoonte van de Farao's en hun vorsten. Hij weet, dat Sarai schoon is en begerenswaardig moet zijn in de ogen van de Farao en de zijnen. Hij heeft een plan. Hij zegt tot Sarai: Zeg nu, als ge in Egypte gekomen zijt: Ik ben zijn zuster. Zeg niet: Ik ben zijn vrouw. Want in dat geval zouden ze mij doden en U in het leven laten.

Is dat wel waar? Ja, dat was inderdaad waar. Want vreemdeling zijn in die tijd, was nog wat anders dan vreemdeling zijn in deze tijd. Vreemdeling zijn in deze tijd uitzonderingen daargelaten betekent ook in het buitenland bescherming te vinden. Maar vreemdeling zijn in die tijd wil zeggen: vogelvrij zijn, aan de wil en de machtswellust van een Oosters despoot uitgeleverd te zijn. Het is maar al te goed bekend, hoe deze of een andere Farao een bevel uitvaardigde, om vrouwen uit het ganse land voor hem te vergaderen en de mannen van deze vrouwen eenvoudig dood te slaan. Dat was de eenvoudigste methode om van deze mannen af te zijn. Abram ziet gevaar voor Sarai, maar het meest voor zichzelf. Vrouwenroof en manslag had in Egypte meermalen plaats.

Zie, nu valt Abram uit het geloof. Zijn geloofskracht zinkt ineen. Hij valt van de steile geloofsweg in de weg van de menselijke berekening, van de minste weerstand en van de list. Zeker, Sarai was Abrams halfzuster. Zij waren toch van dezelfde vader, maar niet van dezelfde moeder. Dat was — zeggen wij wel eens - de halve waarheid, maar de andere helft, die Sarai moest verzwijgen, wat, dat zij zijn huisvrouw was. Dan zien wij Abram nog dieper zinken. Want, zo zegt hij, dan zal Farao mij goed doen om uwentwil, mij in het leven behouden en mij met geschenken overladen. Abram is bedacht op zijn eigen veiligheid. Want in het geval, dat Sarai wordt weggenomen staat hij onder de begunstiging en de bescherming van de Farao.

Wat zullen wij zeggen, gemeente? Dat de Bijbel het eerlijkste boek is van alle boeken, omdat het de gebreken en de zonden van Gods kinderen niet verzwijgt, maar openhartig neerschrift. Dat de Bijbel een geheel ander boek is dan het boek, waarin een held wordt getekend in zijn grootheid en ongebrokenheid. De Bijbel beschrijft geen helden naar wereldse maatstaf, maar beschrijft helden des geloofs, die niet alleen hun geloofshoogten hebben, waarop zij alles achterlaten, maar ook hun diepten, ook hun zonden, ook hun sluwheid, ook hun berekening, ook hun ongelooft. De Bijbel laat zien, dat Gods kinderen stof zijn en niets meer. Abram is een zwak en bevend mens, bij de nadering van Egypte. Wat gebeurt hier eigenlijk? Wel, Abram geeft een vrouw prijs. Neen, hij geeft zijn vrouw prijs. Neen, hij geeft de stammoeder van Israël prijs. Nog erger, hij geeft de moeder van de Heere Jezus prijs. Sarai toch staat met gouden letters in de geslachtslijst van de Heere Jezus Christus naar het vlees. Hier zien wij in de ongelovige Abraham werkzaam de vorst der duisternis, die zijn klauwen uitsteekt naar het vrouwenzaad, door God aan Eva belooft in het

Paradijs. Gij ziet, dat hij hier zijn klauw uitsteekt naar het uitverkoren vat Sarai, die niet alleen persoonlijk, maar ook als stammoeder door God verkoren is.

Deze vorst der duisternis wil deze steun, deze zuil onder het Godsgebouw wegrukken, opdat het gehele Godsgebouw zou ineens storten en Gods raad zou worden gebroken. Hier zien wij de oude strijd tussen het vrouwenzaad en het slangenzaad vlammen.

Maar wie onzer werpt naar Abram de eerste steen? Ten eerste weten wij nog niet half hoe despotisch deze Oosterse vorsten waren! In de tweede plaats: wie onzer zou het er beter afgebracht hebben? Daarbij komt, dat het een gebruikelijke list was van een nomade. Deze rondzwerfende herdersstammen waren niet sterk. Zij konden zich niet terugtrekken in een vesting, zij waren onbeschermd. Van hen gold, wie niet sterk is, moet slim zijn. Het was dus een beroepszonde. Dan komen wij plots al heel dicht bij huis. Zonder deze beroepszonde ook maar een ogenblik te willen goedpraten, moeten wij allen in ons eigen bedrijf, ambt of beroep maar eens nagaan welke beroepszonden bij ons voor de deur liggen, aan welke beroepszonden de patroons in het bijzonder bloot staan, aan welke de arbeiders, de winkeliers, de aannemers, de handelaars, de marktkooplieden, de jongens en de meisjes. Ieder ga dat maar na in zijn of haar leven. Het volk zegt: Een ieder is een dief in zijn eigen nering. Een ieder onderzoekt zichzelf, alvorens hij een oordeel uitspreekt over Abram.

Daarbij komt, wanneer Abram, deze held des geloofs valt, hoeveel te meer heeft dan ieder te vrezen, die niet in zijn schaduw kan staan, die, hoewel geroepen en inwendig getrokken door de Heilige Geest, lang niet die geloofskracht openbaart als Abram. Is dit dan niet een reden om eigen hart te wantrouwen, de diepten van eigen schuld te leren kennen, aangezien een mens, ook na ontvangen genade nog tot elke zonde in staat is? Wat is dat verootmoedigend, gemeente! Maar wat is het ook groot, dat God zijn volk uit elke strik, uit elke aanvechting weet te verlossen! Tot de aanklagers van Abram behoren meestal die mensen, die nooit één belofte van God hebben gekregen en die altijd en overal zichzelf weten te redden. Maar tot de mensen, die niet Abram, maar zichzelf veroordelen, behoren zij, die één of meer beloften van God hebben ontvangen, en toch zo vaak geen geloof hebben. Want daar wringt de schoen. Abram had de belofte Gods gekregen. Deze was als een zaad der wedergeboorte in zijn ziel gezonken. Maar dit wil niet zeggen, dat het geloof een instrument is, waarmee wij werken. Het geloof komt nooit in onze hand los van God, maar het geloof blijft altijd een instrument in de handen van de Heilige Geest. Dit geloof moet van dag tot dag onderhouden worden door de bediening van de Heilige Geest. Dat wil niet zeggen, dat Abram God de schuld kon geven. Neen, juist zij, die weten getrokken te zijn uit de duisternis, juist zij, die weten dat God met hen op reis is gegaan, juist zij, die onder hoge goddelijke leiding staan, weten maar al te vaak van hun ongelooft.

O dat ontzettende ongelooft! Konden zij maar altijd en overal geloven! Dan zou ook geen berg hen van God scheiden. Maar zij, die zichzelf helpen, die zichzelf de zonden vergeven, verschillen van de eersten levensgroot, omdat zij altijd de Heere het werk uit de hand nemen en deze Abram en al Gods arme kinderen veroordelen. Deze zedenmeesters hebben de Schrift het felst tegen. Dat wil niet zeggen, dat de Schrift geen zeden kent, maar wel, dat genade een zo wonderlijke zaak is, dat deze over elke zede en alle moraal heenkomt en de mens vindt, waar hij is. Wat geoorloofd is of niet, dat weet ge toch wel. Want dat zegt God u wel in Zijn wetten en dat zegt uw eigen geweten u ook wel, ook al doet ge er niet naar. Daarover behoeven wij niet lang te spreken.

Het Farizeïsme is altijd een levensgrote bedreiging geweest van de Kerk Gods. Abram's argwaan blijkt niet ongegrond te zijn, Want in Egypte aangekomen, verloopt alles volgens zijn gedachten. Sarai wordt eerst opgemerkt door de Egyptenaren, vervolgens door de vorsten van de Farao en tenslotte ook door de Farao zelf. Sarai wordt geprezen aan Farao's hof. Farao laat haar wegnemen, zonder overleg met Abram, in de veronderstelling, dat zij zijn zuster is. Over Sarai wordt geen woord gesproken. Zij heeft de leugen, die Abram haar in de mond legde, doorgegeven. Zij heeft de consequenties daarvan aanvaard. Zij is een bewonderenswaardige heldin, die heengaat om haar broer in het leven te behouden. Abram krijgt geschenken. Het is een hele lange lijst: ezels, ezellinnen, kemelen, maagden, knechten. Telkens opnieuw verrast de Farao Abram, niet omdat hij hem zo hoog acht, maar omdat hij zichzelf zo lief heeft. Telkens, wanneer zo'n geschenk Abrams tent naderde, is het een dolksteek geweest door Abram's ziel.

En nu is het alles vastgelopen. Abram was in nood, Sarai was in nood, ja, heel Egypte was in nood. Want God was er nog en Hij greep in, toen alles vast zat. Hij greep in met krachtige hand en Hij zag Zijn kinderen Abram en Sarai in de strikken gewikkeld van hun eigen boze hart. In de netten van de Satan lagen zij langs de kant van de weg neergesmeten in groot gevaar. Gods ogen hebben het wel gezien. Hij grijpt in met plagen.

Want, zo lezen wij, Hij plaagde Farao met grote plagen, ook zijn huis, ter oorzaak van Sarai, Abram's huisvrouw. Welke deze plagen geweest zijn, weten wij niet. Waarschijnlijk — het grondwoord doet het vermoeden — zijn het zware ziekten geweest, waarmee Farao en allen, die in zijn huis waren, werden bezocht. Hiermede beschermt de Heere Sarai in het paleis tegen de Farao en weerhoudt Hij de Farao haar aan te raken. Hij gebruikt deze rare ziekten om straks Sarai weer uit dit vrouwenverblijf uit te halen. Wat is de Heere een wonderlijk God! Want als wij naar Abram en Sarai zien, dan zouden wij zeggen dat zij het geen van beiden hadden verdiend. Nu, dat is waar ook. Maar God maakt Zijn Woord en belofte, eenmaal gegeven aan Abram en Sarai, waar. God maakt het waar, zelfs wanneer Zijn knecht Abram uit het geloof is uitgevallen. Want Hij had toch tot Abram gezegd: Ik zal zegenen, die U zegenen en Ik zal vervloeken, die U vloekt. Dit ondervindt de Farao hier. God kastijdt hen met geduchte plagen, nu hij zijn hand naar Zijn knecht heeft uitgestoken.

Wat is dit diep, dat Gods trouw hier staat als een boog over Abram's ontrouw, dat Abram's ontrouw Gods trouw niet teniet kan maken. Wat is dat een troost voor mensen, die met Abram geroepen en uitgeleid zijn tot de Heere, maar die nu in strikken zijn terecht gekomen en daarin schreeuwen tot God. Want geloof naar, dat er in Abram's tent menige zucht en schreeuw tot God is opgezonden en dat uit de harem van de Farao menige kreet van Sarai tot de troon der genade is opgestegen. Wat is dit een troost voor mensen, die zichzelf in de ellende hebben gebracht en de rechte weg des geloofs hebben verlaten en op bijpaden zijn terecht gekomen en ingewikkeld liggen in de netten van hun eigen hart en van de vorst der duisternis, en daar schreien en snikken. Wij kunnen ons wel uit de gemeenschap met God uitzondigen, maar wij kunnen ons zelf nooit in eigen kracht in de gemeenschap met God terugbrengen. Wat is het dan wonderlijk, dat de Heere de Eerste is en de Eerste blijft. Daar leeft de Kerk van, ook vandaag. Dit is het geheim der godzaligheid: Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste! Deze liefde en trouw zijn niet te beschrijven. God doet het louter en alleen om Zijns Naams wil. Hij breekt Zijn eenmaal begonnen werk nooit af. Wanneer alle golven ons overstromen, grijpt Hij ons vast.

Hoe anders is Gods oordeel toch dan het onze. Wij zouden zeggen: Abram en Sarai hebben

straf verdiend. Maar God zegt: neen, de Farao! Ik zal hem straffen, hoewel hij niet weet, dat het de vrouw van Abram is. Wilt ge er aan denken, dat de Spreukendichter zegt: Wees niet al te rechtvaardig. Wilt ge er aan denken, dat de Heere Jezus zegt: Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt. Wilt ge er aan denken, dat Paulus zegt: Oordeelt niets voor de tijd, totdat de Heere zal gekomen zijn, welke ook aan het licht zal brengen, hetgeen in de duisternis verborgen is en openbaren de raadslagen des harten.

En alsdan zal een iegelijk lof hebben van God.

God grijpt in. Ons horloge loopt altijd voor bij Gods horloge. Wij menen vaak dat Gods tijd om te helpen uit en voorbij is. Wat is ongeloof eigenlijk? Ongeloof is Gods beloften in eigen hand trekken en het zelf willen doen, niet op God kunnen wachten; Uzelf naar lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid, uw gezin, ambt of beroep of wat dan ook, niet geheel in Gods hand willen stellen; God niet vertrouwen, maar zichzelf vertrouwen; niet denken, dat God het alleen kan, maar zelf in het middelpunt staan; niet God laten werken, maar het zelf doen. Dat is ongeloof, dat is de meest schrikbarende ontkenning van Godsbestaan. Maar als iemand ons niet nodig heeft, dan is het de Heere. Hij heeft u en mij niet nodig. Hij zorgt wel voor Zijn eigen werk. Hij vraagt alleen van, al Zijn kinderen, dat zij blijven in de weg des geloofs, waarop Hij hen gebracht heeft.

De Farao bemerkt, dat er iets bijzonders in zijn gezin is. Als heiden, dus ook bijgelovig, gaat hij rekenen vanaf het ogenblik waarop deze plagen hem zijn toegezonden. Dan blijkt het precies vanaf die dag te zijn, waarop Sarai in zijn vrouwenverblijf werd opgenomen. Zo weet hij al spoedig het verband te leggen en hij komt tot de conclusie, niet buiten Gods voorzienigheid om, dat Sarai eigenlijk de oorzaak is van al deze onheilen, en dat zij dus onder hoge bescherming van een godheid, Farao onbekend, staat. Al spoedig wordt het hem duidelijk, hoe weten wij niet, dat Sarai Abram's huisvrouw is. Dan roept hij Abram om voor hem te verschijnen. Abram moet, zouden wij zeggen, op het matje komen bij Farao. Wij zien voor onze ogen: Farao op zijn troon en Abram met gebogen hoofd er voor. Want de Farao verwijt hem dat hij leugenachtig was geweest en dat hij hem in gevaar gebracht had echtbreuk te plegen. Wanneer wij nu een ogenblik Abram laten voor wat hij is en we zien naar God en de Farao, dan heeft de Farao alle reden om zijn hoofd beschaamd te buigen. Want wie was de worteloorzaak van al deze ellende? Wie anders dan deze Oosterse despoot, die met zijn onderdanen naar lichaam en ziel deed naar zijn welbehagen? Wie anders dan deze Oosterse despoot, die weigerde zich te bekeren van zijn zonden. Neen, als Farao niet naar Abram gekeken had, maar naar de God van Abram, dan had hij reden te over van zijn troon af te dalen en zich voor God in het stof te buigen. Maar wanneer wij dan weer zien naar Abram en Farao samen, dan moeten wij zeggen: Farao heeft gelijk. Deze leest Abram de les op een geduchte wijze. Abram weet er geen woord tegenin te brengen. Hij staat met beschaamde kaken.

Gemeente, hier leest een kind der duisternis de les aan een kind des lichte. Hier leest een ongelovige de les aan een gelovige. Ook al weet iemand van God en Zijn gebod niets af, dan kan hij een kind Gods nog wel eens geducht de waarheid zeggen. De motieven kunnen wij laten voor wat ze zijn. We kunnen de man buiten beschouwing laten, maar wat hij zegt, kunnen even zovele pijlen zijn van God. Ja, het behaagt God om Abram de les te laten lezen door een heiden. Gelukkig, die ervoor valt. Gelukkig, die met Abram staat met gebogen hoofd en beschaamde kaken en zich voor God verootmoedigt. Dat gebeurt met Abram.

Want bij de oprechten is goedwilligheid. Niet zodra de Geest Gods ergens werkt, of daar is onderworpenheid. De rechtvaardigen verdoemen zichzelf elke dag en klagen zichzelf aan voor de rechterstoel Gods. De eigengerechten, dat was ook de Farao, veroordelen wel een ander, maar nooit zichzelf. Dat is een kenmerkend verschil. Wilt gij daarop letten? Deze eigengerechte zedenmeester heeft zichzelf nooit veroordeeld. Hij heeft, ondanks al de waarschuwingen, die ook hij heeft gekregen, geweigerd zich te bekeren van de boze lusten van zijn hart, zich te bekeren van zijn despotisme, zich te bekeren tot de levende God. Het is een kenmerk van eigengerechten en huichelaars, dat ze altijd het laatste woord willen hebben. Dat heeft Farao. Hier tenminste. Maar de rollen worden nog eens een keer gekeerd. Dan is de Farao de aangeklaagde en Abram zijn rechter. Wat, zegt ge, Abram zijn rechter? Jazeker. Weet ge dan niet, dat de heiligen, dat zijn deze gebrekkige kinderen Gods, de wereld zullen oordelen? Weet ge niet, dat Abram met Christus op een grote troon zal zitten om ook deze Farao te oordelen naar zijn werken? Farao bleef zitten in de stikdonkere nacht van het heidendom, bleef zitten in de nacht van zijn zondebestaan. Maar Abram gaat geslagen, verootmoedigd en vernederd onder de stralende gunst van zijn God uit Egypte en gaat het eeuwige licht tegemoet. Gevoelt ge het verschil? nogmaals bij de oprechten is goedwilligheid, naar de eigengerechten, o onderzoekt uzelf om uws levens wil zijn altijd bezig een ander te veroordelen, maar zij zetten zelf, in het verborgen of in het openbaar, hun eigen lusten door, het koste wat het kost. Gods wet wordt door de eigengerechten altijd in stukken geslagen.

Farao zet Abram over de grens als ongewenst vreemdeling. Hij krijgt een gewapend escorte mee, want de Farao wil er zeker van zijn, dat hij uit mijn land is weggegaan. Hij vreest Abram ten diepste. Want hij gevoelt, dat hij onder hoge bescherming staat en daarom laat hij hem zijn geschenken houden, zodat Abram de buit van het overwonnen land nog meekrijgt. Maar Abram moest weg. Als Farao eens geweten had, wat hij deed! Want het licht heeft ook in deze Egyptische duisternis geschinen, hoezeer dit licht viel door een gebroken vaas: Abram. Het licht heeft in deze duisternis geschinen, maar de duisternis heeft het licht niet begrepen, maar gehaat, omdat het boze werken bestrafte.

Gods stralen zijn ook in Farao's ogen gevallen.

Zien wij dit nog dieper! Want Abram staat hier niet alleen als persoon, hij staat hier niet alleen als profeet, maar hij staat hier als stamvader van het Israëlitische volk, ja van de Heere! Christus naar het vlees. Ten diepste wordt hier in Abram Christus de deur gewezen, in Abram Christus het land uit geworpen. Want deze is een lastige Gast. In de diepste grond hebben wij hier een voorspel op wat wij later lezen van de Gadarenen; dat zij Jezus baden, dat Hij hun landpalen zou verlaten, omdat zij liever met hun zwijnen ter helle voeren, dan het voordeel met die zwijnen opgeven.

Nu komt de toepassing zo op ons af. Want nu is de grote vraag, of wij liever in de dienst aan de zonde, van welk soort en genre dan ook, liever verloren gaan dan door God te worden gestraft en vermaand en tot bekering geroepen. Zo diep is onze val, zo dik onze duisternis, zo zwaar hier en daar reeds de verharding, dat men reeds innerlijk gekozen heeft en dat men liever met de zonden eeuwig ter helle vaart, dan zich tot bekering te laten roepen door de levende God. Niemand is beter en niemand is wijzer. Maar het is nu de welaangename tijd, de dag der zaligheid, waarop ik U mag waarschuwen en zeggen: Bekeert U, bekeert U, want waarom zoudt gij sterven? Hoort deze roepstem Gods. Leeft u nog in de nacht der zonden?

Farao had meer met zijn schone vrouwen op dan met dit licht, dat zijn hart begon te bestralen. Nu zitten er hier ook wel, die heel duidelijk lichtstralen in hun hart ontvangen door de prediking van het Woord. Maar zij willen de zonden niet laten. Zij willen ze ook niet haten. Zij kunnen ze ook niet haten. Dat is niet tot hun verontschuldiging, maar wel tot beschuldiging gezegd. Nu wijs ik U op Abram's God, opdat gij vandaag uw knieën nog zoudt buigen en Hem zoudt vragen, dat Hij al die zondebanden, waarop gij elke dag nog een knoop legt, waardoor ge uw eigen verdoemenis des te zwaarder maakt, verbreekt. En dat doet Hij, zeer gewist O, dat ge U dan tot Hem wenden moogt met uw ganse hart! Dat gij in het bijzonder tot Hem moogt gaan, die, op de weg geplaatst, van de weg zijt afgegleden en met de Christen in de pelgrimsreize moet jammeren: Hoe zal ik hier ooit vandaan komen? Zie, daar schiet door het Woord al een Engel op U af, die de netten opent en U slaat met gesels, opdat ge inwendig zoudt voelen de smart en de pijn van uw verlaten van God.

God straft Egypte. Gods straffen zijn tweërlei in uitwerking, tot verharding van de Farao, maar ook tot vernedering van Abram. Nooit is Abram meer verootmoedigd geweest, dan toen hij, onder deze geduchte hand Gods, als een ongewenste vreemdeling over Egypte's grens werd gezet in de richting van Kanaän. Nooit is hem dieper verklaard het wonder: Ik doe het niet om uwentwil, het zij U bekend, o huis van Israel, maar Ik doe het om Zijns groten Naams wil. Tenslotte zien wij over Abram op tot Abram's God, die ook nu zegt; Immers heb Ik Mijn Zoon uit Egypte geroepen. Die Zoon Gods was nog in de lendenen van Abram, later in de lendenen van het Volk Israel en tenslotte in eigen Persoon met Jozef en Maria uit het diensthuis der ellende uit geroepen. Terwijl Christus reeds tweemaal in de lendenen van Zijn vaders in Egypte is geweest, is Hij er tenslotte in eigen persoon heengegaan, om daar niet alleen de ellende van zijn volk tot op de bodem te proeven, maar vooral om verzoening te doen ook voor Abram's zonde, voor Abram's ongelooft, voor Abram's berekening. Zo blijft er tenslotte niemand over dan Abram's grote Zoon en Borg, de Zaligmaker en Verlosser, onze Heere Jezus Christus, die in het vlees is gekomen om al deze ongerechtigheid weg te dragen en eeuwig te verzoenen, opdat God ook nu op de dwaalwegen van Zijn volk, vriendelijk en barmhartig hun zonden zou vergeven, hen wassend en reinigend in het bloed van Zijn Zoon.

Amen.

